

Ο παροικιακός Τύπος τα τελευταία 50 χρόνια

Γράφει ο Γ. Χατζηβασίλης

ΜΕΡΟΣ 12Α

Πιο πιθανή αιτία είναι πως η απόπειρά του να επιβληθεί από την αρχή στο νέο ιεράρχη ενόχλησε τον κ. Στυλιανό. Όπως φαίνεται, σε μεταξύ τους συζήτηση ειπώθηκαν πράγματα που δεν έπρεπε, ή πως κάποιος καλοθελητής μετέφερε στο Θήο κάποιο υποτιμητικό χαρακτηρισμό που είπε ή και δεν είπε ο Αρχιεπίσκοπος. Με την ισχύ που του έδινε η εφημερίδα ο Θήο αντέδρασε οργισμένα και επειδή δεν υπήρχε κανείς να τον συμβουλευτεί ότι πρέπει να τηρήσει την ψυχραιμία του μπροστά σε έναν επικίνδυνο αντίπαλο, άρχισε να βάλλει εναντίον του Στυλιανού από τις στήλες της εφημερίδας του. Μετά την αποχώρησή μου και των άλλων στελεχών, ο Θήο κατέφυγε υποχρεωτικά σε ανθρώπους που δεν ήξεραν, ή δεν ήθελαν να τον προστατεύσουν, όπως είχαν καθήκον. Βέβαια, είχε προσλάβει τον Ικάρο Κυριάκου, που εξελίχθηκε σε πολύ καλό διευθυντή εφημερίδας με τεχνικές και δημοσιογραφικές ικανότητες, αλλά και τον Κώστα Ποτήρη, ικανό δημοσιογράφο και οι δύο σοβαροί άνθρωποι που ποτέ δεν θα κατέφευγαν στο λιβελλο, αλλά τα διευθυντικά πόστα ήταν κατελημμένα. Είναι χαρακτηριστικό ότι με αρχισυντάκτες τον Γιώργο Τσερδάνη ή τον Μπάμπη Ράκη, που από άνοια δεν ανέφερα σε προηγούμενα δημοσιεύματα, ο «Πανελλήνιος Κήρυκας» δεν είχε μηνυθεί για λιβελλο. Να αναφέρω ακόμη ότι ο Θήο δεν πλήρωσε ακριβώς μόνο λιβελλογραφήματα εναντίον του Αρχιεπισκόπου, αλλά και για λιβελλούς εναντίον άλλων με τους οποίους είχε διαφορές.

Σε μια συζήτησή μας κάποτε, ο Θήο μου είχε πει ότι «για να πετύχει στις επιχειρήσεις χρειάζεσαι έναν καλό λογιστή και έναν καλό δικηγόρο», λόγια προφητικά αφού αργότερα πλήρωσε μια περιουσία σε λογιστές και δικηγόρους...

Στο σημείο αυτό επιτρέπετέ μου να ανοιξω μια παρένθεση για να αναφερθώ στο πάντα επίκαιρο θέμα του λιβελλού, που τιμωρείται αυστηρά από το νόμο. Λιβελλος είναι μια ψευδής καταγγελία που θίγει την αξιοπρέπεια κάποιου ή και τον βλάπτει οικονομικά. Θα ρωτήσει, λοιπόν, κάποιος: Μα δεν μπορούσε ο Θήο ν' ασκήσει κριτική στους αντιπάλους του χωρίς να τους πληρώσει ακριβώς στο τέλος; Βεβαίως και μπορούσε αν είχε ανθρώπους που ήξεραν τι γράφουν. Ο Θήο ήταν ικανότατος για πολλά πράγματα, αλλά δεν ήταν δημοσιογράφος και φυσικά στηριζόταν σ' αυτούς που πλήρωνε για να τον εκφράζουν. Από όσο τον γνωρίζω, ποτέ δεν υπαγόρευε τί θα γράψεις, απλά σου έλεγε τι ήθελε και εσύ έγραφες το άρθρο. Οι άσχετοι θεωρήσαν καλό να συκοφαντήσουν τους αντιπάλους του για να τον ευχαριστήσουν ή επειδή δεν ήξεραν

Το στιγμιότυπο είναι από το 1975. Λίγες μέρες μετά την άφιξη του Αρχιεπισκόπου μακαριστού Στυλιανού στην Αυστραλία, η πρώτη επίσκεψή του στο εκδοτικό συγκρότημα του Σκάλκου. Από αριστερά, Οδυσσεύς Πλατύρραχος, Λάμπης Πασχαλίδης, Θεόδωρος Σκαλκός, Αρχιεπίσκοπος Στυλιανός. Μεταξύ Σκάλκου και σεβασμιότατου είναι μάλλον ο πατήρ Γερβάσιος.

να το κάνουν διαφορετικά.

Στα 31 σχεδόν χρόνια υπηρεσίας μου στον «Κόσμο», πολλές φορές χρειάστηκε να απαντήσω και συνήθως σκληρά στους εχθρούς της εφημερίδας μας, αλλά το έκανα χωρίς να πληρώσουν ούτε ένα σεντ αποζημίωση οι εκδότες, επειδή αποφεύγω τον λιβελλο για να προστατεύσω την αξιοπιστία μου, αλλά και το συμφέρον του εργοδότη μου. Βλέπετε, ο Τύπος είναι η τέταρτη εξουσία και ο νόμος επιτρέπει στο δημοσιογράφο να γράψει όποια καταγγελία εναντίον οποιουδήποτε εφόσον έχει στη διάθεσή του αποδεικτικά στοιχεία και αυτό το βλέπουμε στα αγγλόφωνα έντυπα σχεδόν κάθε μέρα με τις αποκαλύψεις τους για μοιχίες, πλαστογραφίες, παρανομίες, σπατάλες δημοσίου χρήματος κλπ. κλπ.

Επιπλέον, το Σύνταγμα, που προστατεύει την ελευθερία του λόγου, επιτρέπει στο δημοσιογράφο να διαφωνήσει και να ασκήσει κριτική στις δηλώσεις και ενέργειες δημοσίων προσώπων χωρίς αυτό να θεωρείται λιβελλος. Το γεγονός ότι κάποιος στην παροικία μας συγχέουν την κριτική ή την διαφωνία με τον λιβελλο, είναι άλλη ιστορία και έχει να κάνει περισσότερο με τον πληγωμένο εγωισμό τους και την ματαιοδοξία τους, παρά με το γράμμα του νόμου.

Εδώ στον «Κόσμο» γράψαμε πράγματα που έχουν εξοργίσει αρχιεπισκοπικούς, κοινοτικούς, αριστέρους, δεξιούς και κεντρώους, διπλωμάτες, τον πρόεδρο της Ανω Κρύας Βρύσης και τους τζάμπα τουρίστες του ΣΑΕ, αλλά μόνο μια φορά μηνυθήκαμε από τους Σκοπιανούς και κερδίσαμε τη δίκη πανηγυρικά, ενώ μόνο μια φορά αναγκαστήκαμε να ζητήσουμε συγγνώμη από την Κοινότητα για ένα σχόλιό μας που τελικά αποδείχτηκε σωστό και δικαιωθήκαμε. Γι' αυτό πιστεύω ακράδαντα πως αν διευθυντές του «Κήρυκα» τότε ήταν ο Καλδής, ο Κούρλιος, ο Μεσσάρης, η Πολίτη, ο Ράκης, ή ο Τσερδάνης, σήμερα ο «Κόσμος» δεν θα υπήρχε και εγώ δεν θα «δημοσιογραφούσα», προς χαράν και αγαλλίαση πολλών. Αυτοί οι έμπειροι και

“Εφημερίδα δεν είναι ένα άσπρο χαρτί μουτζουρωμένο με μελάνι για να τυλίγουμε τα σκουπίδια. Είναι ζωντανό πράγμα που πρέπει να σε βόμαστε γιατί είναι δάσκαλος που σε διδάσκει, δημόσιος κήρυκας που σε ενημερώνει, επιθεωρητής που ελέγχει τα πάντα, διασκεδαστής για να σε ψυχαγωγεί, πιστός φίλος που σου κρατά παρέα και τέλειο συμπλήρωμα του καφέ”.

ικανοί δημοσιογράφοι θ' ασκούσαν κριτική εναντίον πάντων και θα ικανοποιούσαν τις απαιτήσεις του Θήο, χωρίς το παραμικρό κόστος. Κλείνω την παρένθεση και συνεχίζω.

Ο «Πανελλήνιος Κήρυκας» έκανε στο τέλος της δεκαετίας του '70 δύο μοιραία λάθη με θλιβερές συνέπειες μεταξύ άλλων και την αλλαγή του ιστορικού ονόματος «Πανελλήνιος Κήρυξ» σε «Ελληνικό Κήρυκα». Το πρώτο λάθος ήταν ο πόλεμος εναντίον του Στυλιανού και το δεύτερο ήταν ότι σταμάτησε να παρουσιάζει από τις στήλες της εφημερίδας του το έργο της Αρχιεπισκοπής και τα επιτεύγματα των φορέων της. Ενώ, με τη φιλοσοφία του «φίλος μου ο εχθρός του εχθρού μου», αναγκάστηκε να αγκαλιάσει την Κοινότητα.

Προηγουμένως, ο Θήο Σκάλκος ποτέ δεν ήταν φίλος της προοδευτικής παράταξης ή του ιστορικού φορέα μας και η «Νέα Πατρίδα» είχε δημοσιεύσει πύρινα άρθρα εναντίον των αριστερών στην Κοινότητα, αλλά ξαφνικά αυτός και συνεργάτες του που δεν ήξεραν προς τα πού πέφτει η Κοινότητα, έγιναν ένθερμοι οπαδοί του Κοινοτικού Θεσμού! Το αναφέρω επειδή με αυτή την τακτική έχασε τις διαφημίσεις της Αρχιεπισκοπής και των φορέων της, αλλά και πολλούς αναγνώστες οπαδούς της, δημιουργώντας ένα τεράστιο κενό στην ενημέρωση της παροικίας που έπρεπε να καλυφθεί.

Ο Τάκης Καλδής, που είχε εγκαταλείψει την κομμουνιστική παράταξη μετά την εισβολή της Σοβιετικής Ενωσης στη Τσεχοσλοβακία, αν δεν κάνω λάθος και βρισκόταν στα μαχαίρια με τους πρώην συντρόφους του και την Κοινότητα, ανάλαβε να καλύψει το κενό με την έκδοση καινούργιας εφημερίδας στο Σίδνει με τη βοήθεια του Δημήτρη Γκόγκου, ιδιοκτήτη του «Νέου Κόσμου», που ήθελε να πληρώσει με το ίδιο νόμισμα τον ανταγωνισμό του Θήο στην Μελβούρνη, βάζοντας «πόδι» στο Σίδνει. Το 1982, λοιπόν, άρχισε να κυκλοφορεί ο «Κόσμος» με πρώτο αρχισυντάκτη τον Γιώργο Τσερδάνη, χωρίς ούτε αυτό ν' ανησυχήσει τον πανίσχυρο Θήο και τους συνεργάτες του, που έλεγαν περιφρονητικά «μωρέ ποιός θ' αγοράσει αυτή την εφημερίδα», αλλά κατέληξαν να την αγοράζουν ακόμη και στον «Κήρυκα» όταν έγινε σοβαρός και υπολογίσιμος αντίπαλος. Για τους Κοινοτικούς, που ανέλπιστα απέκτησαν δικό τους έντυπο και σύμμαχο έστω τον Θήο και τους συνεργάτες του στον πόλεμο εναντίον της Αρχιεπισκοπής, ο «Κόσμος» ήταν ανάθεμα λόγω Καλδή, αλλά και της αποκλειστικής υποστήριξης που πρόσφερε στην Εκκλησία και τους φορείς της.